

Jazz improvisation – nogle stikord

RYTMIK

- hvor lægger solisten sig i forhold til rytmegruppen - spilles der tilbagelænet eller fremadrettet i rytmisk henseende
- har solisten 'travlt', spilles der tæt med få pauser og lange løb og skalabevægelser - eller giver solisten sig tid, spiller færre toner og bruger flere pauser, men så måske med større eftertryk på de toner der så spilles.
- er soloen rytmisk prægnant. Benyttes der rytmiske motiver der gentages, måske forskubbet i forhold til grundpuls.
- hvordan udnytter solisten perioden. Spiller han indenfor nummerets periodeinddeling (oftest 2 / 4 / 8 taktperioder) eller spiller han bevidst på tværs af perioderne og slører periodeinddelingen.

KLANG

- klang / tone. Er tonen skarp og hård eller er den blød og luftig. Bruges der meget eller lidt vibrato.

HARMONISK / MELODISK GRUNDLAG

- er soloen baseret på melodien - *melodisk parafrasering*. Dette er mere almindeligt i ældre jazz samt i langsomme numre.
- eller er soloen baseret på harmonikken, dvs. er den overvejende *vertikalt orienteret*. Det betyder at solisten er velorienteret teoretisk og kender det harmoniske grundlag, og ved hver akkord spiller de toner / den skala der passer til akkorden / akkordforbindelsen (ofte hænger flere akkorder jo sammen, f.eks. II-V-I forbindelser)
- eller er soloen baseret på en gennemgående skala, dvs *horisontalt orienteret*. Dette er netop tilfældet i modal-jazz, hvor nummeret ofte er bygget over enkelte gennemgående skalaer. Teknikken kan dog også anvendes i standardnumre samt naturligvis i blues.
- anvender solisten *formler*, dvs. faste vendinger over de almindeligste akkordforbindelser. Dette er ret almindeligt i bebop. Gentagne rytmiske motiver er vel også en slags formler.
- den harmoniske orientering. Spiller solisten i akkordernes 'nedre' dele, dvs. højest til 7'ere eller betones akkordtoner der ligger længere væk fra grundtonen, dvs. 7 - 9 -13 osv. Dette er jo ret almindeligt fra bebop og frem.
- andre karakteristiske ting såsom: kromatik, treklangsbyrninger, ..